

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า ฉบับวันศุกร์ที่ 12 เมษายน พ.ศ.2562

เลาะรั้วเกษตร : จำกัดการใช้ (2)

สัปดาห์ที่แล้ว ได้นำเสนอมาตรการด้านกฎหมาย ของการจำกัดการใช้สารเคมี 3 ชนิด คือ พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส กันไปแล้ว รอแต่ว่าจะมีประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกมาเมื่อใด นับไปอีก 180 วัน จะมีผลบังคับใช้ทันที ยังเหลือมาตรการด้านอื่นๆ อีก 5 มาตรการ ที่คณะกรรมการวัตถุอันตรายเห็นชอบแล้ว วันนี้มาว่ากันอีก 1 มาตรการ คือ มาตรการฝึกอบรม

มาตรการฝึกอบรม เป็นมาตรการที่ดูธรรมดาแต่ในทางปฏิบัติคงโกลาหลน่าดู เพราะกลุ่มเป้าหมายที่จะต้องผ่านการอบรมมีหลากหลาย และต้องดำเนินการอบรมให้เสร็จทุกกลุ่มเป้าหมายภายในเดือนมิถุนายน 2562 (ยกเว้น เกษตรกรซึ่งมีจำนวนมากจะอบรมระหว่าง มิถุนายน-กันยายน 2562) นี่ก็เข้าเดือนเมษายนแล้ว ยังมีวันหยุดยาวเนื่องในเทศกาลสงกรานต์อีกกว่าจะชี้แจงทำความเข้าใจในมาตรการต่างๆ แก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่อีก อะไรรีก อย่างเร็วที่สุดถ้าเริ่มได้ในเดือนพฤษภาคม ระยะเวลา 2 เดือน หรืออาจจะไม่ถึงดี อบรมได้หมดก็เยี่ยมยุทธ์เลยทีเดียว

การอบรม จะเริ่มต้นจากการจัดทำหลักสูตร หลักสูตรที่จะอบรมกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มก็แตกต่างกันไป เช่น หลักสูตรสำหรับอบรมเกษตรกรและผู้รับจ้างพ่นสาร ก็ต้องเน้นให้มีความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้องจะก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อมอย่างไร ความรู้เกี่ยวกับมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิด และความรู้เกี่ยวกับการใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

สำหรับเกษตรกรนอกจากจะเข้ารับการอบรมแล้ว จะต้องผ่านการทดสอบเพื่อให้ได้หลักฐานรับรองว่าผ่านการฝึกอบรม หรือเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิดนั้นแล้ว จะได้นำไปเป็นหลักฐานในการขอซื้อสารเคมีทั้ง 3 ชนิด มาใช้ได้ต่อไป

จากข้อมูลที่ระบุในภาพชี้แจงมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี 3 ชนิด ของกรมวิชาการเกษตร ระบุว่า วิธีการอบรมของเกษตรกรทำได้ 2 วิธี คือเข้ารับการอบรม และทดสอบ หรือ เรียนรู้ผ่าน E Learning และทดสอบความรู้ นั่นหมายถึงว่า เกษตรกรไม่จำเป็นต้องเข้ารับการอบรม แต่สามารถหาความรู้จากระบบ E Learning ได้ และถ้าผ่านการทดสอบ ก็ได้รับการรับรองว่าผ่านการทดสอบแล้วเช่นกัน

สำหรับวิธีการฝึกอบรมผู้รับจ้างพ่น ต้องเข้ารับการอบรม และต้องผ่านการทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ จึงจะได้รับการรับรองว่าผ่านการทดสอบ นำไปเป็นหลักฐานในการรับจ้างพ่นสารเคมี 3 ชนิดนี้ต่อไปได้

ส่วนหลักสูตรสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งตั้งขึ้นมาใหม่ คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งบางคนอาจจะไม่เคยเกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรมาก่อนเลย หลักสูตร

นี้จะให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรการการจำกัดการใช้ และบทบาทหน้าที่และความสำคัญของพนักงานเจ้าหน้าที่

วิธีการฝึกอบรม พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องเข้ารับการอบรม และทดสอบความรู้ นี้แหละน่าเป็นห่วง ในการให้ความร่วมมือมาฝึกอบรม และทดสอบ การเสียสละ และการทำหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่กฎหมายกำหนด

ผู้จัดทำหลักสูตร คือ กรมวิชาการเกษตร ซึ่งเป็นผู้เสนอมาตรการ แต่ผู้ที่ทำหน้าที่อบรม จำเป็นต้องอาศัยหน่วยงานอื่น โดยการสร้างวิทยากร กรมวิชาการเกษตรจะสร้างวิทยากรที่เรียกว่า “วิทยากรครู ก” ซึ่งอาจจะเป็นนักวิชาการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกรมวิชาการเกษตรเอง โดยการอบรมให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีทั้ง 3 ชนิด เพื่อให้วิทยากรครู ก ไปทำการอบรม ผู้รับจ้างพ่นสารเคมี พนักงานเจ้าหน้าที่ และวิทยากรอีกกลุ่มหนึ่ง ที่เรียกว่า “วิทยากรครู ข” โดยจะต้องสร้างวิทยากรครู ข ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2562 นี้

“วิทยากรครู ข” ได้มาจากไหน “วิทยากรครู ข” ได้มาจาก กรมส่งเสริมการเกษตร การยางแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และสมาคมที่เกี่ยวข้องกับพืชที่ระบุให้ใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิดนี้ได้ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพด ยางพารา และไม้ผล ส่วนแต่ละหน่วยงานจะส่งใครไปฝึกอบรมเป็น วิทยากรครู ข ก็แล้วแต่ อาจจะเป็นเกษตรตำบล หรือเป็นเกษตรกรอาสา หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการพบปะกับเกษตรกรทั่วๆ ไป เพราะ วิทยากรครู ข นี้จะต้องไปอบรมเกษตรกร ไม่รู้ว่ามาตรการฝึกอบรมนี้ต้องใช้งบประมาณจำนวนเท่าไร มีผู้เกี่ยวข้อง คือ เกษตรกรที่จำเป็นต้องใช้สารเคมีทั้ง 3 ชนิดนั้น และต้องผ่านการฝึกอบรมจำนวนเท่าไร มีผู้ที่มีอาชีพรับจ้างพ่นสารเคมีอีกกี่คน และการฝึกอบรมนี้จะเสร็จทันเวลาสำหรับฤดูกาลเพาะปลูกปีนี้หรือไม่ ที่สำคัญคือ จะรู้ได้อย่างไรว่าเกษตรกรซื้อสารเคมีชนิดนั้นๆ ไปพ่นแล้วถ้าเกษตรกรไม่ได้ซื้อในร้านเดียวกัน

แวนชยาย